

МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ ТА МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ: ДОСВІД ПРОЄКТУ **SPARK**

Проф., д. філос. н., Марья Нестерова,
Президент Асоціації дослідників європейських цінностей в освіті
AREVE

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or [name of the granting authority]. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

AREVE - Association of Researchers of EU Values in Education

була заснована у 2020 році групою дослідників, практиків, тренерів та освітян у сфері студій Європейського Союзу. Це аналітичний центр (think tank), науково-дослідна організація, що зосереджується на цінностях ЄС в освіті, їх впровадженні в освітню сферу та трансфері до громадянського суспільства з метою сталого розвитку.

Co-funded by the
European Union

Наша команда

Засновник та директор AREVE, аспірант та викладач на кафедрі соціальної роботи УДУ імені Михайла Драгоманова, магістр психології, сертифікований фасилітатор ненасильницької комунікації (non-violence communication), медіатор, учасник проекту «Альтернативи насильству».

Професор, доктор філос. н., президент та засновник AREVE, віце-президент і засновник IntegrA (Австрія), керівниця Центру Європейських Студій соціальних інновацій в освіті (ESSIE), координатор Erasmus+ проєктів: SCEGES, EVDISD, SCAES, національний координатор UNICOM, віце президент Асоціації менеджмент консультантів «CMC Ukraine», UNDP програм, фасилітатор та тренер USAID програми «DOBRE»,

Професор, доктор філософських наук, засновниця та член правління AREVE, сертифікований фасилітатор British Council, Візитінг професор в Університеті Удіне (Італія), дослідниця Центру Європейських Студій соціальних інновацій в освіті (ESSIE), учасниця Erasmus+ проєктів EVDISD, SCAES), учасниця Erasmus+ проєкту "Entrepreneur4all".

ЕКСПЕРТИЗА AREVE

1. Досвід роботи в умовах війни ще до 2024 року
2. Робота з ВПО, мігрантами, ветеранами, колишніми полоненими
3. Взаємодія та консультування релокованих університетів
4. Консультування, практика роботи в реабілітаційних центрах

Професійна експертиза у:

- інклюзивній та trauma-informed освіті
- травматерапії,
- логотерапії
- позитивній та транскультуральній психотерапії
- соціальній реінтеграції

Прямий досвід роботи з найбільш складними цільовими групами

ERASMUS+ KA220

Співпраця між
організаціями та
установами -
Партнерства для
співпраці

Термін реалізації

вересень 2025 -
серпень 2028 рр.

Бюджет

250 тис. євро

Консорціум

Координатор

Університет Генуї (Італія) із міжпрофесійною та міжсекторальною командою, яка переважно працює на постійній основі та складається з доцентів, молодших і старших викладачів у таких галузях: педагогіка, соціальна психологія, право, лінгвістика та медіація.

Партнери:

Італія:

- Університет Генуї
- Єзуїтська соціальна служба в Генуї

Іспанія:

- Університет Алькала
- Фундація "Обіймаючи мрії"

Естонія:

- Естонська академія безпекових наук

Україна:

- Маріупольський державний університет
- Асоціація дослідників європейських цінностей в освіті

Основні напрями

Контексти
позбавлення волі,
передусім
пенітенціарні
установи та місця
утримання, але не
обмежуючись ними

Мовні та культурні
бар'єри у комунікації

Міжпрофесійний
та міжсекторальний
досвід навчання

Українська команда сфокусована на роботу з ВПО та біженцями,
їх інтеграцію в приймаючі громади, подолання мовних та
культурних бар'єрів

Цілі проєкту

Створення сталої мережі державних і приватних інституцій, спрямованої на розвиток навчання за основними напрямками — подолання мовних і культурних бар'єрів та роботи в умовах позбавлення волі.

Розроблення комплексної міжсекторальної та міжпрофесійної навчальної програми адаптованої до специфіки різних контекстів позбавлення волі.

Сприяння формуванню спільного транснаціонального освітнього середовища із залученням студентів, викладачів та дослідників, зокрема з України.

Поширення результатів проєкту серед експертів, політиків і широкої громадськості з метою зменшення розриву між сприйняттям суспільством місць позбавлення волі та реальними умовами повсякденного життя і роботи у цих середовищах.

Photovoice

Як це працює?

1. Учасники роблять фото
(бар'єри, досвід, середовище)
2. Обговорюють їх у групі
3. Виявляють ключові проблеми
та смисли
4. Представляють результати
для ширшої аудиторії

Чому це важливо для проєкту?

- долає мовні бар'єри
(візуальна комунікація)
- допомагає працювати з чутливими
темами
- розкриває “невидимі” культурні бар'єри
- формує емпатію та діалог

Результат не просто дані, а живі історії та основа для змін,
навчання та політик

Мистецькі практики для соціальної інклюзії та міжкультурного діалогу

Це не про естетику як самоціль, а про:

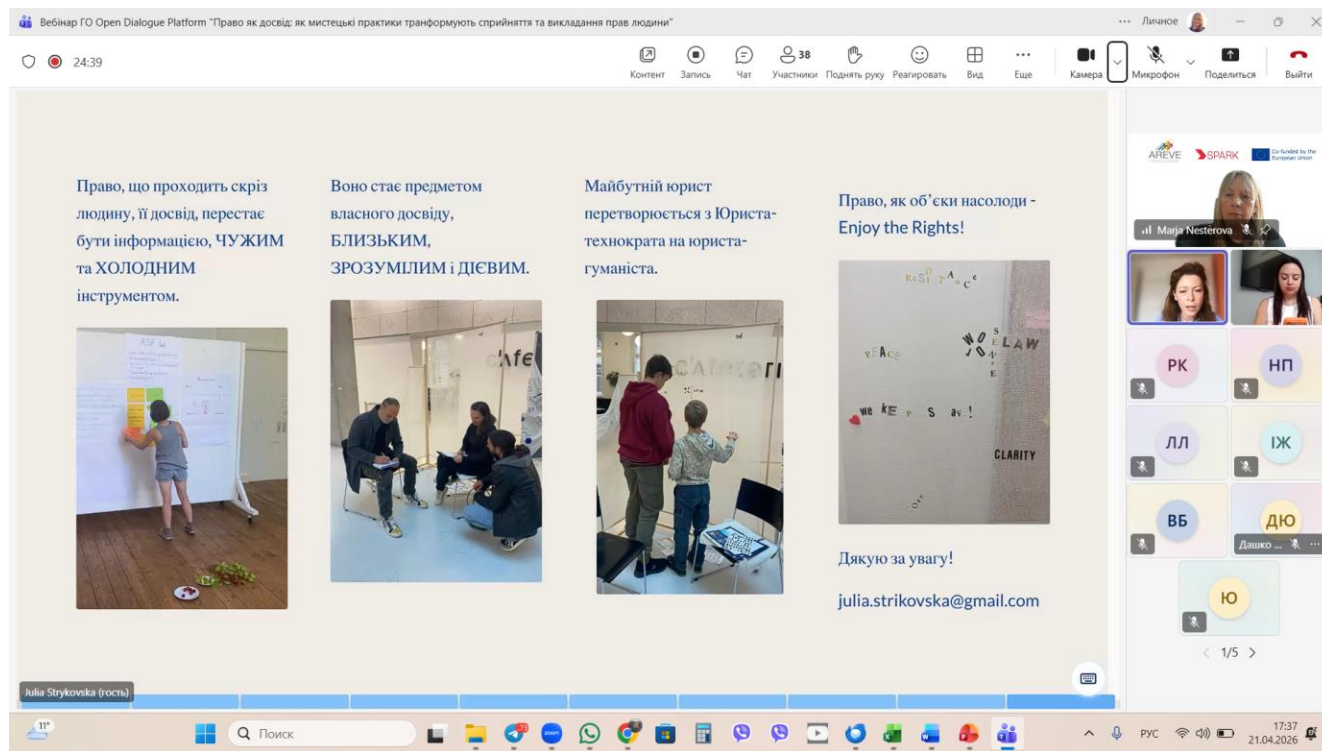
- включення вразливих груп (мігранти, ВПО, літні люди, люди з інвалідністю)
- створення простору взаємодії між культурами
- подолання мовних, культурних і соціальних бар'єрів
- роботу з ідентичністю, травмою та досвідом переміщення

- *participative art*
- *community-based art*
- *photovoice*
- *art-based research*
- *socially engaged art*
- *art therapy*

Досвід інших міждисциплінарних проєктів

Право через мистецькі практики – Віденський університет прикладних мистецтв

Вебінар ГО Open Dialogue Platform "Право як досвід: як мистецькі практики трансформують сприйняття та викладання прав людини"

24:39

Контент Запис Чат 38 Учасники Подіяти руку Реагувати Вид Еше Камера Мікрофон Поділитися Вийти

Право, що проходить скрізь людину, її досвід, перестає бути інформацією, ЧУЖИМ та ХОЛОДНИМ інструментом.

Воно стає предметом власного досвіду, БЛИЗЬКИМ, ЗРОЗУМЛИМ і ДІЄВИМ.

Майбутній юрист перетворюється з Юриста-технократа на юриста-гуманіста.

Право, як об'єкти насолоди - Enjoy the Rights!

Дякую за увагу!
julia.strikovska@gmail.com

Julia Strykowska (roczn)

17:37 21.04.2026

Досвід інших міждисциплінарних проєктів

Вебінар ГО Open Dialogue Platform "Право як досвід: як мистецькі практики трансформують сприйняття та викладання прав людини"

24:01

Контент Запись Чат Участники Поднять руку Реагировать Вид Еще Камера Микрофон Поделиться Выйти

КЕЙС №4

Перформанс Права: рівень дії і фіксації

Спільне читання

Документ читаємо як літературний текст, історію відносин, а не догму (наприклад: Загальну декларацію прав людини).

Резонанс

Обговорення: шукаємо резонанс. Там де текст викликає супротив, дискомфорт, «запаморочення» (dizziness) — там починається критичне мислення. Де виникає опора? Які докази з життя, власної біографії?

Перформанс

Виконуємо право через: арт практики перформанс, поезія, сторітеллінг, тощо. Наприклад: іменник Свобода перетворюється на виконання дії Звільняти, Дихати. відбувається буквально насолодження правом, Enjoy the Rights.

Фіксація

Учасники формують результати досвіду і синтизують новий документ — тепер ці знання пройшли кризу тіло та творчість і стали не чужими і зовнішніми, а **нашими**.

Julia Strykowska (рость)

11°

Поиск

17:37
21.04.2026

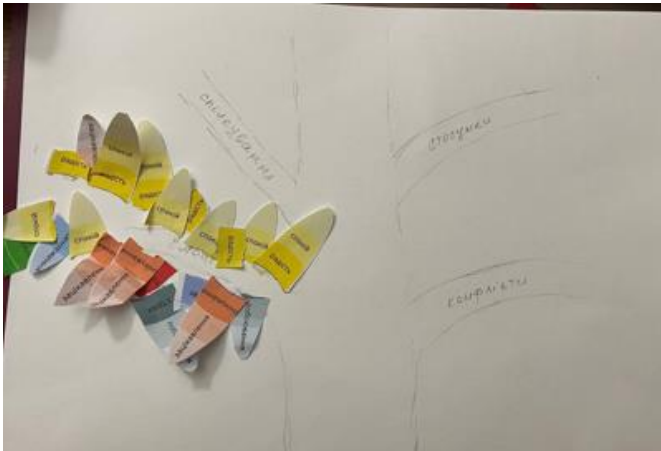
Марія Нестерова

РК НП ЛЛ ІЖ ВБ ДЮ Ю

< 1/5 >

Реабілітація військових

- Той, хто має «навіщо» жити, може витримати майже будь-яке «як»»

Co-funded by the
European Union

Дякую за увагу!

Питання??

www.areve.org
areve.org@gmail.com